

EL DAVANTAL de PERE CALDERS

Un problema de tots

En l'assemblea celebrada per l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, a principi de març darrer, s'hi van debatre qüestions molt importants. Entre elles, la nova legislació fiscal que afectarà els problemàtics ingressos dels autors.

Però es va parlar, també, d'una situació que es podria convertir —si ja no ho és— en una vergonya col·lectiva. Com que el nom va sorgir, pronunciat en veu alta per un dels assistents, crec que no tindria sentit silenciar-lo.

A més, en Josep M. Huertas Claveria ha publicat un article on expressa sense eufemismes que en Joan Oliver travessa una situació difícil, no tan sols d'edat i de salut, sinó de mena econòmica. En Huertas Claveria, a més, feia referència a una rara actitud nacional: sembla que, a desgrat d'ésser un país tan petit, ens entestem a magnificar només una figura alhora, com si a les nostres vitrines de personatges (de tan petites) tan sols n'hi cabés una. La qual, fins que no la jubilem, no deixa lloc per a cap altra.

No se sap ben bé com funcionen aquests mecanismes de tria, però és ben cert que solem tenir un poeta nacional de planta, i els altres els col·loquem a la cua, en espera de torn. Al cridat i escollit l'omplim d'honors, i a més d'atorgar-li tots els premis institucionalitzats, n'inventem d'altres i el proposem per a les més altes distincions internacionals. No és pas que no s'ho mereixin, però com que ho necessitem tot, les exclusions i els individualismes ens fan més mal que bé.

En Joan Oliver és una de les figures més grans de les nostres lletres, i la veritat és que el tenim una mica a la cua, i no és just demanar-li que esperi tanta. Ni refiar-se de reparar amb honors pòstums les mancances d'ara. Tothom sap que l'Oliver més aviat menysprea els honors —ho ha fet durant tota la seva vida—, però d'aquí a assistir amb indiferència que passi angúnies de pressupost diari hi ha tot un món de desafecció.

L'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana ha pres consciència del problema. Però estic convençut que no es tracta d'un problema corporatiu, sinó d'un problema nacional. No ha de quedar a les mans de col·legues, perquè pensant-hi bé ens tenyeix la cara de tots.

No és cap secret que les nostres institucions escassegen de recursos i, tanmateix, fan coses notables, apuntalen iniciatives que ens són indispensables. I jo no dubto gens a afirmar que l'obra d'en Joan Oliver ens ha estat «indispensable». En el seu cas, tot el que pugui semblar beneficència constituiria una vergonya col·lectiva: cal, i segurament amb urgència, una intervenció oficial.

De debò que no ho veig tan complicat. No caldria retallar gaire, una mica d'aquí, una mica d'allà, sense que hagués de coixejar res, perquè en Joan Oliver tingué la vellesa que es mereix.